

Underlag till kommunikationsinsats

”Avlidna behöver begravas snabbare”

Innehåll

”Avlidna behöver begravas snabbare”	1
Förslag på insändare	2
Avlidna behöver begravas snabbare.....	2
Förslag på budskap	3
Förslag på frågor och svar	4
<i>Varför tror ni att tiden har ökat från dödsfall till begravning?</i>	4
<i>Vad gör ni själva för att tiden från dödsfall till begravning ska minska?</i>	4
<i>Varför tar det 27 dagar i Sverige jämfört med knappt två veckor i Danmark och Norge?</i> ...4	
<i>Men många kanske vill komma och det är viktigt att se till att alla kan?</i>	4
<i>En anledning som lyfts är för att det är svårt att få en tid i en kyrka eller ceremonilokal. Det är väl ert ansvar att ha tillgängliga tider?</i>	4
<i>Hur många är det som har ceremoni med kista och hur många har ceremoni med urna?</i> ..4	
<i>Vad ska man tänkta på när en nära har dött och begravning ska ordnas?</i>	4
<i>Vad händer när någon har dött och ligger på ett bårhus?</i>	5
<i>Varför tror du att Allahelgona har blivit en allt mer populär helg där vi minns våra döda?</i> ..5	

Insändare

Avlidna behöver begravas snabbare

I helgen kommer många besöka våra kyrkogårdar och begravningsplatser. Allhelgonahelgen får allt större betydelse. Fler och fler tar sig tid för att minnas de som inte längre lever.

Men när någon nära har dött verkar det inte vara lika viktigt att ta sig tid. Vi som arbetar med begravingar och kyrkogårdar upplever att andra saker är mer prioriterade än begravingen. Tiden från dödsfall till begraving ökar för varje år som går.

I snitt tar det 27 dagar från det att en person dör tills att begravningsceremoni hålls. I Norge och Danmark tar det knappt två veckor.

För 25 år sedan tog det 16 dagar även i Sverige. Det är en markant skillnad. Längre tid från dödsfall till begraving är problematisk på flera sätt:

Ovärdigt med lång tid i kylrum

När en person ligger för döden är det ofta angeläget att finnas där för det sista andetaget. När personen väl är död verkar många inte reflektera över vad som händer med kroppen innan den kommer till den sista vilan. Visa de avlidna den värdighet de förtjänar och se till att ha ceremoni och gravsättningen tidigare.

Ceremonin kan påverkas negativt

När en avliden ligger länge i ett kylrum kan det påverka ceremonin negativt. Kroppen bryts ned och kistan kan behöva parfymeras för att dölja dålig lukt. Det är varken värdigt eller trevligt.

Miljön påverkas negativt

Fler kistor under längre tid i våra kylrum kräver mer resurser. Långa tider i kylrum tvingar förvaltningar att bygga ut sin kapacitet även om de hanterar lika många avlidna. Dessutom kan en kropp som ligger länge behöva frysförvaras eller balsameras vilket är en belastning på miljön. Ovanstående är varken värdigt eller en klok användning av våra resurser.

Sorgeprocessen påverkas negativt

Det tar längre tid att bearbeta sorgen när begravningsceremoni sker långt efter dödsfallet. Det visar forskningen entydigt och konstaterar att två veckor från dödsfall till ceremoni är en lämplig tidsperiod. Att kunna gå vidare efter ett dödsfall är viktigt, för den enskilde och för samhället.

Min uppmaning till er alla är; Ge dina avlinda anhöriga den behandling som de förtjänar. Låt dem inte ligga länge i ett kylrum eller så stå på en hylla i en urna på ett krematorium.

När någon nära dör - boka om och boka av för att kunna ta avsked inom två veckor. Det är värdigt den avlidne och gör det lättare att gå vidare i livet.

Dennis Jansson,
Vd SKKF

Budskap

Budskapen anpassas beroende på vem som uttalar sig, i vilket sammanhang och till vilken målgrupp. Lägg gärna in konkreta exempel från den egna verksamheten och se aktiviteten som ett sätt att blicka framåt, att förändra över tid.

- Allt fler tar sig tid att komma hit på Allhelgona, Vi rustar för helgen och väntar oss många besökare här på xxx (kyrkogård/begravningsplats)
- Däremot verkar man inte ta sig tid för själva begravningen. Tidigare såg vi hur anhöriga och vänner prioriterade begravningen. Nu ska begravningen passas in bland allt annat som händer i livet, som semester, konferenser eller hockeyläger.
- Det tar i snitt 27 dagar från dödsfall till begravning. För 25 år sedan var det 16 dagar. Ökningen är markant och den oroar oss på flera sätt.
- Även om det tar längre tid för att passa ihop allas scheman är det färre personer på varje begravning. I snitt 25 personer.
- Lång tid från dödsfall till begravning har praktiska konsekvenser.
 - Ovärldigt med lång tid i kylrum då kroppen bryts ned
 - Ceremoni kan påverkas negativt – kroppen riskerar att lukta
 - En kista som förvaras länge i kyl eller frys kräver mycket energi
 - Balsamering är en belastning på miljön
- Forskningen säger entydigt att två veckor från dödsfall till begravning är en bra tid för att komma vidare i sorgen. Om det går längre blir sorgeprocessen utdragen.
 - Att mäta med att gå vidare är viktigt när vi har förlorat någon. Det kan vara förödande att bli fast i sorgen.
- Ta er tid – boka av och boka om när någon dör.
 - Många tycker det är viktigt att vara med när någon dör och släpper då allt. På samma sätt är det viktigt att få till ett fint farväl inom rimlig tid, en stund att minnas och hedra den som dött. Ta tid för begravningen och för ett värdigt avslut.

Frågor och svar

Frågorna och svaren anpassas beroende på vem som uttalar sig, i vilket sammanhang och till vilken målgrupp. Lägg gärna in konkreta exempel från den egna verksamheten och se aktiviteten som ett sätt att blicka framåt, att förändra över tid.

Varför tror ni att tiden har ökat från dödsfall till begravning?

Det vi ser är bland annat att det kan ta anhöriga flera dagar innan de kontaktar en begravningsbyrå. Sedan upplever vi att många vill få in begravningen som en del i ett livspussel, del avbokar inte saker som redan var planerade.

Vad gör ni själva för att tiden från dödsfall till begravning ska minska?

Svaret beror på vem som får frågan. Det viktiga är att vara beredd på frågan och fundera på hur den ska bemötas

Ett sätt att försöka påverka är att lyfta frågan om att avlidna behöver begravas snabbare. Det behövs en omställning för att bryta den här trenden.

Varför tar det 27 dagar i Sverige jämfört med knappt två veckor i Danmark och Norge?

Vi kan konstatera att det är en skillnad och att den har ökat. För 25 år sedan tog det bara 16 dagar i snitt från dödsfall till begravning. Det är tydligt att begravningar i Danmark och Norge har högre prioritet för de anhöriga.

Men många kanske vill komma och det är viktigt att se till att alla kan?

Det vi också ser är att antalet personer på en begravning minskar. Nu är det i snitt 25 personer på en begravning i Sverige så trots att det tar längre tid från dödsfall till begravning är det färre begravningsgäster.

En anledning som lyfts är för att det är svårt att få en tid i en kyrka eller ceremonilokal. Det är väl ert ansvar att ha tillgängliga tider?

Fredagar är generellt den mest populära dagen för begravningar och då kan det svårare att få en tid. Här hos oss xxx – *var och en kan lägga till exempel från den egna verksamheten om hur de arbetar för att ha så många tillgängliga tider som möjligt.*

Hur många är det som har ceremoni med kista och hur många har ceremoni med urna?

I Sverige är det ungefär 75 procent av ceremonierna som är med kista och 25 procent med urna. Sedan kan det se olika ut i olika delar av landet. *Hos oss är det xxx.*

Vad ska man tänkta på när en nära har dött och begravning ska ordnas?

Det är alltid bra att prata om hur man vill ha det när man dör för det är en avlidnes önskan som ska gälla, till exempel om man vill ha en grav som anhöriga kan gå till eller gravsättas i minneslund eller till havs. Det finns en samhällstjänst som heter efterlevandeguiden.se som listar en rad praktiska saker som behöver göras i samband med ett dödsfall och tiden efter.

Vad händer när någon har dött och ligger på ett bårhus?

Då behöver anhöriga se till att den döde blir lagd i kista och körd till en så kallad bisättningslokal. Det är ett kylrum där kistan förvaras inför ceremoni eller kremation. Oftast anlitar anhöriga en begravningsbyrå för det.

Enligt lag ska en avliden begravas eller kremeras så snart som möjligt och senast en månad efter dödsfallet.

Varför tror du att Allahelgona har blivit en allt mer populär helg där vi minns våra döda?

Var och en kan ge sin egen reflektion.

Vi ser att det är fler och fler som kommer till våra begravningsplatser och kyrkogårdar och att besöken sprids ut under veckan, främst torsdag till söndag. Många församlingar och pastorat ser det som en möjlighet att möta medborgare och gör aktiviteter.

Döden är det enda vi vet om livet. En dag är tar det slut. Ta vara på livet.

Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund, SKKF,

Dennis Jansson
vd